

11.1.2021

Viite: VNS 6/2020 vp  
Valtioneuvoston selonteko  
eduskunnalle – Suomen kestävän  
kasvun ohjelma

Eduskunnan liikenne- ja  
viestintävaliokunta

## **Fintrafficin lausunto Suomen kestävän kasvun ohjelmasta**

Liikenteenohjausyhtiö Fintrafficin (31.12.2020 saakka liikenteenohjauskonserni *Traffic Management Finland*) strategisena tavoitteena on edistää maailman turvallisimman, sujuvimman ja ympäristöystävällisimmän liikennejärjestelmän kehittymistä Suomeen.

Yhtiö on esittänyt valtakunnallista hanketta liikennejärjestelmän digitalisaatioasteen nostamiseksi. Yhtiö pitää tätä edellytyksenä sille, että Suomen hallituksen tavoitteet turvallisen, kestävän, toimivan ja oikeudenmukaisen liikennejärjestelmän rakentamiseksi voivat toteutua korona-kriisin jälkeisissä oloissa.

### **Yleistä Suomen kestävän kasvun ohjelmasta ja liikenteen digitalisaatioasteen nostamisesta**

Suomen kestävän kasvun ohjelmassa on tunnistettu hyvin liikennealan potentiaali. Myös liikennealan ekosysteemikehityksen edistäminen on nostettu mukaan eri kokonaisuuksissa. Fintraffic pitää niin ikään hyvänä, että vaikuttavuus on otettu keskeiseksi kriteeriksi ohjelmaan valittavien investointien priorisoinnissa.

Ohjelman Liikenteen vähähiiliset ratkaisut -painopisteessä on tunnistettu liikenteen digitalisaatio tärkeäksi keinoksi liikenteen päästöjen vähentämisessä. Ohjelmassa kuvatut toimenpiteet ovat kuitenkin varsin yltäosaisia, minkä vuoksi asian jatkovalmistelussa tulisi varmistaa, että liikenteen digitalisaation ja palveluiden kehittämisen toimenpiteitä ja niihin sisältyvää potentiaalia priorisoidaan riittävästi. Toimenpiteet eivät saa pirstaloitua liikaa, ja niiden kansallinen koordinaatio ja keskinäinen yhteensopivuus tulee turvata.

Fintraffic katsoo liikenteen digitalisaatioasteen nostamisen soveltuvan erinomaisesti Suomen kestävän kasvun ohjelman tavoitteisiin ja vauhdittavan suomalaisen yhteiskunnan vihreää siirtymää kilpailukykyä ja sosiaalista yhdenvertaisuutta lisäävällä tavalla. Liikenteen digitalisaatiolla on mahdollista luoda kestävää pohjaa Suomen talouskasvulle.

### **Liikennejärjestelmän digitalisaatioasteen nostamisen hyödyt**

Digitalisaatioasteen nostaminen vaikuttaa liikenteen toimintaan monin eri tavoin. Se parantaa Suomen talouden kilpailukykyä, luo työpaikkoja, sujuvoittaa liikennettä, parantaa liikenneturvallisuutta sekä leikkaa liikenteen päästöjä.

11.1.2021

Viite: VNS 6/2020 vp  
Valtioneuvoston selonteko  
eduskunnalle – Suomen kestävä  
kasvun ohjelma

Eduskunnan liikenne- ja  
viestintävaliokunta

Digitalisaation avulla voidaan nopeuttaa matka- ja tavaraketjuja, parantaa joukkoliikenteen houkuttelevuutta sekä tukea palveluinnovaatioiden syntyä ja alueellista yhdenvertaisuutta. Yksin tavaralogistiikan ketjun tehostuminen digitaalisten ratkaisujen avulla prosentilla alentaa kuljetusten päästöjä 44 000 co2 tonnia ja yritysten logistiikkakustannuksia 275 miljoonaa euroa. Henkilöautoilun markkinaosuuden aleneminen viidellä prosenttiyksiköllä vähentää päästöjä 300 000 co2 tonnia ja pienentää kotitalouksien autoilukustannuksia 350 miljoonalla eurolla.

### **Liikennejärjestelmän digitalisaatioasteen nostaminen edellyttää julkisia panostuksia**

Fintraffic on vuonna 2020 valmistellut laajan, kaikki liikennemuodot kattavan, toimenpideohjelman, jolla liikenteen digitalisaatioastetta voidaan nostaa ja datan hyödyntämistä parantaa. Liikenteen tuottamaa dataa voidaan hyödyntää liikennejärjestelmän suunnittelussa, ohjaamisessa ja uusien palveluiden tuottamisessa. Täysimääräinen datan rikastaminen ja hyödyntäminen edellyttää, että eri organisaatioiden tuottamaa tietoa hyödynnetään ristiin.

Liikennejärjestelmän tavoitteiden saavuttamisessa vaikuttava keino on rakentaa kansainvälisten parhaiden käytäntöjen mukaiset edellytykset liikenteen ja logistiikan uusien digitaalisten palveluiden syntymiselle. Tämä edellyttää entistä ekosysteemimäisempää toimintatapaa. Yhteisesti sovitun toimintatavan avulla voidaan luoda liikenteen palveluntarjoajille yhtenäiset ja reilut toimintamallit uusien, liikennevälinerajat ylittävien palveluiden kehittämisessä. Tämä edellyttää datan ja teknisen alustan rakentamisen lisäksi yhteisiä rakenteita ja standardeja, uusia investointiratkaisuja, digitaalisen liiketoiminnan peruspalveluita (esim. kapasiteetti-, aikataulu-, sijaintidata sekä tunnistautuminen), yhteistyön sopimusrakenteita ja riittävää ekosysteemin koordinaatiota.

Edellä kuvattujen palveluiden tuottaminen ei toteudu markkinaehtoisesti, vaan se edellyttää julkisia investointeja, palveluiden tuottamiseen liittyvien vastuiden selkeyttä sekä tarvittavien kyvykkyyksien luomista. Fintraffic ehdottaa, että nämä toimenpiteet kuvataan ohjelmassa nykyistä tarkemmin.

Mikko Saariaho  
vaikuttavuusjohtaja  
Liikenteenohjausyhtiö Fintraffic Oy